Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра германської і фіно-угорської філології

Курсова робота
на тему: Особливості вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах

Студента групи Па 04-21
факультету германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійної програми Англійська мова і друга іноземна мова: усний і письмовий переклад у бізнес-комунікації
Капшука Ярослава Павловича

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук, доцент
Мусієнко Юлія Анатоліївна

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of Germanic and Finno-Ugrian Philology

Term Paper

Features of the use of interrogatives in modern English and Ukrainian

YAROSLAV KAPSHUK
Group ПА 04-21
Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser
Assoc. Prof.
YULIIA MUSIIENKO
PhD (Linguistics)

Kyiv 2024

ЗМІСТ

ВСТУП…….. 4
РОЗДІЛ 1. ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПИТАЛЬНИХ РЕЧЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ …….. 7
1.1. Синтаксичні особливості англійських питальних речень …… 7
1.2. Семантичні особливості українських питальних речень ……. 9
Висновки до Розділу 1 ……..... 11
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЖИВАННЯ ПИТАЛЬНИХ РЕЧЕНЬ В СУЧАСНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ …….. 12
2.1. Особливості вживання питальних речень у англомовних засобах масової інформації …… 12
2.2. Особливості вживання питальних речень в україномовних засобах масової інформації…… 15
Висновки до Розділу 2 ……..... 17
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ…….. 18
РЕЗЮМЕ …… 19
SUMMARY …… 20
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ…….. 21
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ …… 23

ВСТУП

Питальні речення відіграють ключову роль у будь-якій мові, вони виражають цікавість, невпевненість або потребу в інформації. У сучасному мовознавстві значна увага приділяється дослідженню структури, семантики та функцій питальних речень. У свою чергу, англійська та українська мови відомі своєю виразністю та різноманітністю питальних конструкцій.

Серед нещодавніх наукових публікацій на тематику питальних речень варто виділити статтю Свєткової Наталії Сергіївни і Сітко Анни Василівни (2020), які у своїй роботі досліджували питальні речення, порівнюючи їх структурні типи в англійській та українській мовах, а також принципи класифікації. Вони розглянула семантичні структури питальних речень на прикладі творів "Аліса в країні див" Л. Керрола та "Наталка-Полтавка" І. Котляревського. Це дослідження відображає різні типи питань та вплив комунікативної мети висловлювання на їхні функції.

Актуальність питальних речень складно переоцінити, оскільки ким би хто не був за професією, кожен з ними зустрічається щодня. Мови постійно розвиваються, і вивчення їх синтаксичних та семантичних аспектів, таких як вживання питальних речень, допомагає відображати зміни в мовних практиках та тенденціях.

Метою даного дослідження є аналіз особливостей вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах. Зосереджуючись на синтаксичних, семантичних та прагматичних аспектах, вбачається важливим виявити спільні та відмінні риси у структурі та функціонуванні питальних речень в обох мовах.

Об’єктом дослідження є питальні речення.

Предметом дослідження є особливості вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах на матеріалах засобів масової інформації і підручників.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- визначити особливості вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах;

- охарактеризувати відмінності у структурі і використанні питальних речень;

- проаналізувати вживання питальних речень у засобах масової інформації;

- дослідити відмінності у вживанні питальних речень у засобах масової інформації;

Матеріалом дослідження є відео з відеохостингу "YouTube", а саме: інтерв'ю Дмитра Комарова з начальником головного управління розвідки Міністерства оборони Кирилом Будановим, і інтерв'ю американського інформаційного агентства "Bloomberg Television" з Семом Альтманом.

Методами дослідження слугують аналіз текстів для виявлення вживання питальних речень; порівняльний аналіз структури і вживання питальних речень.

Наукова новизна дослідження проявляється в тому, що у ньому здійснено аналіз граматичних особливостей питальних речень у сучасній англійській та українській мовах з врахуванням сучасних лінгвістичних тенденцій. Даний аналіз дозволяє виявити не лише схожість, але й різницю у вживанні питальних конструкцій у двох мовах, що відкриває нові можливості для розуміння сутності цих мовних засобів у комунікативному процесі.

Теоретична значущість роботи полягає у дослідженні, яке зумовлене його внеском у вивчення сучасних особливостей вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах. Ця тема має важливе значення

для лінгвістичних досліджень, оскільки питальні речення є одним із ключових мовних засобів спілкування, що відображає семантичні, синтаксичні та прагматичні особливості кожної мови.

Практична значущість роботи вбачається в отриманих результатах та висновках, які можуть бути корисні для різних сфер, де використовується англійська та українська мови.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, висновків та списку використаних джерел. Повний обсяг роботи – 25 сторінок.

У вступі обґрунтовується вибір теми, актуальність та наукова новизна дослідження. Визначається мета, завдання, об’єкт, предмет та методи дослідження.

У першому розділі розглядаються структурні особливості питань, типи питальних речень, їх семантичні відмінності та функції у мовленні.

У другому розділі досліджено, як питальні конструкції використовуються для привернення уваги читачів або слухачів, створення ефекту діалогу та підсилення емоційного звучання текстів.

У висновках підводяться підсумки проведеного дослідження та узагальнюється інформація щодо актуальності вивчення семантичних і граматичних особливостей питальних речень у сучасних мовних практиках.

РОЗДІЛ 1. ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПИТАЛЬНИХ РЕЧЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

1.1. Синтаксичні особливості англійських і українських питальних речень

Питальне речення – це речення, що містить запитання, яке вимагає відповіді від співрозмовника (Шульжук, 2004: 402). Питальні речення поділяються на 6 типів (Корунець, 2003), а саме: загальні, диз'юнктивні, альтернативні, спеціальні, риторичні, і сугестивні запитання.

Загальні питання. У сучасній англійській мові загальні питальні речення починаються з допоміжного, модального або зв'язуючого дієслова, після якого слідує підмет та основне дієслово.

- *"Do you like coffee?"*
- *"Can you speak English?"*

Українська мова має відмінності в конструкції загальних питальних речень порівняно з англійською. Загальні питальні речення в українській можуть починатися з будь-якої частини речення, а не лише з допоміжного чи модального дієслова.

- *"Чи ти вже прийшов?"*
- *"Сходимо сьогодні до магазину?"*

Диз'юнктивні питання. Диз'юнктивні питання складаються зі стверджувального або заперечного речення, за яким слідує відповідне заперечне або стверджувальне закінчення. Як наведено у прикладі, вони мають в англійській та українській мовах семантичні та структурні еквіваленти.

- *"You like coffee, don't you?"*
- *"Тобі подобається кава, чи не так?*

Альтернативні питання. Альтернативні питання складаються з двох або більше варіантів відповіді і вимагають від співрозмовника обрати один з них. В англійській мові між ними зазвичай стоїть сполучник "or", що відповідає українському "чи".

- *"Do you prefer tea or coffee?"*
- *"Ви віддаєте перевагу чаю чи каві?"*

Спеціальні/займенникові питання. Спеціальні питання в англійській мові характеризуються такими питальними словами, як: "who", "whom", "what", "which", "whose", "where", "when", "why", і "how" (Алєксєєва, 2007: 244). Українська мова також використовує питальні слова ("хто", "кому", "що", "який", "чий", "де", "коли", "чому", і "як") для формулювання спеціальних питальних речень.

- *"Who is coming to the party?"*
- *"Хто прийде на вечірку?"*

Риторичні питання. Риторичні питання містять заперечне або стверджувальне твердження з відповідною імпліцитною відповіддю. В англійській і українській мовах риторичні питання, структурно, реалізують одночасно і питання, і відповідь.

- *"Do you think I don't understand it?"*
- *"Я, по-твоєму, цього не розумію?"*

Сугестивні питання. Сугестивні питання призначені для того, щоб спонукати до певної відповіді або отримати конкретну інформацію від співрозмовника, і часто починаються із заперечення. Таким чином респондент спонукається до певної відповіді (Юзва, 2006: 64). Як наведено у прикладі вони мають в англійській та українській мовах семантичні та структурні еквіваленти.

- *"Don't you think this product would make your life easier?"*

- *"Чи не вважаєте ви, що цей продукт зробить ваше життя простішим?"*

Отже, питальні речення є важливим елементом синтаксису мови, що використовується для отримання різноманітних відповідей. У сучасній англійській та українській мовах існують різні типи питальних речень, кожний з яких має свої граматичні особливості та використовується в певних ситуаціях.

1.2. Семантичні особливості англійських і українських питальних речень

Семантичні особливості питальних речень у сучасній англійській та українській мовах є важливим аспектом їх використання в комунікативному процесі. Питальні речення відіграють роль у запиті інформації, вираженні цікавості або невизначеності, а також установленні контакту зі співрозмовником.

Семантично, питальні речення поділяються на: власне питальні речення, питально-з’ясувальні речення, питально-уточнювальні речення, альтернативні питальні речення, і питально-риторичні речення (Дудик, 2005).

Власне питальні речення. Власне питальні речення – це речення, які містять пряме запитання до конкретного співрозмовника і спонукають його надати конкретну відповідь. Це найуживаніша питальна конструкція (Дудик & Прокопчук, 2010: 77–78).

- *"Чи ти знав, що завтра буде дощ?"*
- *"Як ти вчора провів час?"*

Питально-з’ясувальні речення. Питально-з’ясувальні речення використовуються, коли є потреба з’ясувати або дізнатись про факти, які невідомі запитувачу або щодо яких є сумніви. Організація таких речень часто включає використання питальних займенників і прислівників, які вказують на те, що саме ми хочемо дізнатись від співрозмовника.

- "*Чому ти припинив виконувати свої обов'язки?*"
- "*Куди ти плануєш поїхати на вихідні?*"

Альтернативні питальні речення. Альтернативні питальні речення – це різновид питально-з'ясувальних реченнь. У таких питаннях пропонується декілька варіантів відповіді.

- *"Ти вчишся на факультеті гуманітарних чи природничих наук?"*
- *"Ви вирощуєте помідори чи огірки у вашому саду?"*

Питально-уточнювальні речення. Питально-уточнювальні речення використовуються тоді, коли на якесь питання потрібна лише відповідь "*так"* або "*ні"* (Дудик & Прокопчук, 2005: 77–78).

- *"Ти вже встиг зробити домашнє завдання?"*
- *"Ти бачив мої окуляри?"*

Питально-риторичні речення. Питально-риторичні речення – це такі речення, які хоч і мають форму питання, але насправді не потребують відповіді. Зазвичай вони використовуються для вираження думок, почуттів, сумнівів або підсилення заяви, і в цілому вважаються стилістично яскравими засобами мовлення (Дудик & Прокопчук, 2005: 79).

- *"Хто з них може відмовитися від безкоштовної піци?"*
- *"Як можна забути такий незабутній момент?"*

У підсумку, семантика питальних речень у сучасній англійській та українській мовах відображається через їхню специфічну роль у вираженні цікавості, невизначеності, уточненні інформації та вираженні думок. Вивчення цих особливостей допомагає краще розуміти та ефективно використовувати питальні конструкції в повсякденному спілкуванні.

Висновки до розділу 1

Семантика питальних речень у сучасній англійській та українській мовах відображається через специфічність їхньої функції у комунікативному процесі та виконання різних лінгвістичних завдань. Порівняння семантики питальних речень в англійській та українській мовах дозволяє виявити як спільність, так і відмінності у їхньому функціональному та семантичному використанні. Речення питальної модальності, мають спільну комунікативну функцію і здебільшого ідентичні структурні форми в обох протиставлених мовах (Корунець, 2003).

Дослідження семантичних особливостей дає можливість зрозуміти, як обидві мови використовують питальні речення для отримання інформації, уточнення деталей, вираження цікавості, сумнівів або невизначеності.

Синтаксичних особливості питальних речень в англійській та українській мовах досліджувалися в контексті порядку слів, вживання допоміжних та модальних дієслів, використання питальних займенників та прислівників тощо. Виявлено, що англійські питальні речення частіше мають структуру з допоміжним або модальним дієсловом перед підметом, тоді як українські питальні речення можуть мати більш вільний порядок слів.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЖИВАННЯ ПИТАЛЬНИХ РЕЧЕНЬ В СУЧАСНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

2.1. Вживання питальних речень у англомовних засобах масової інформації

Для практичної частини дослідження питальних речень в англійській мові було обрано інтерв'ю з відеохостингу Youtube. Інтерв'ю ведеться з головним виконавчим директором OpenAI Семом Альтманом (Bloomberg Television, 2023). Дивлячись це інтерв'ю можна помітити велику кількість спецальних питань, які, здебільшого, починаються з "what″ і "how″. Можна також відмітити неформальний тон цього інтерв'ю: учасники часто віджартовуються відповідаючи на запитання і царює дружня атмосфера.

Інтерв'ю починається з розмови про міста, які встиг відвідати Сем Альтман відвідати у його подорожі, і відкривається питанням "*What surprised you the most?*». Це спеціальне питання, яке починається з "what" і може використовуватися для стимулювання розмови, співрозмовника мотивують поділитися своїми враженнями. Після цього слідує уточнювальне питання "More excitement than anxiety?», щоб краще зрозуміти внутрішній стан Сема.

Ще одне спеціальне питання, яке починається з "what″ звучить наступним чином: "*What you think about the certification system of AI?*». Його мета полягає у погляді Сема Альтмана на систему сертифікації штучного інтелекту. Інтерв'юєрка цим питанням бажає дізнатися думку співрозмовника щодо ефективності, справедливості, чи інших аспектів системи сертифікації ШІ.

Також в інтерв'ю можна почути додаткові запитання, як от до прикладу: "*If there is that small percentage chance, why keep doing this at all? Why not stop*?". Друге запитання пропонує варіант відповіді і спонукає

співрозмовника обґрунтувати своє бачення того, яку небезпеку несе штучний інтелект.

В інтерв'ю також звучать і загальні питання, як от: "*Is Google still a threat?*". Мета цього питання полягає в оцінці особи щодо потенційної загрози, яку представляє Google на даний момент. Автор може цікавитися думкою співрозмовника щодо позиції Google на ринку, його впливу на конкурентів, приватність користувачів, інноваційність тощо. Проте, оскільки Сем не дав відповіді так або ні на минуле запитання інтерв'юєрка запитує вже уточнювальне запитання "*So they're still scary?*", цим самим даючи зрозуміти, що її цікавить відповідь так або ні.

Також можна відмітити деякі жартівливі запитання, щоб розслабити атмосферу, зробити спілкування більш приємним та певним чином привернути увагу та зацікавити аудиторію. Прикладом такого запитання є "*You're not worried he's going to call you out, call you to come to some cage match in the Vegas octagon like he just did with mark Zuckerberg?*". Оскільки бачення ШІ у Ілона Маска і Сема Альтмана подеколи різняться, інтерв'юєрка питає, чи не злякало би запрошення останнього на бійку, як це вже сталося з Марком Цукербергом.

Щоб підтримати розмову про відносини Ілона Маска і Сема Альтмана, оскільки обоє чоловіків є людьми з великої букви у технологічному світі, інтерв'юєрка ставить спеціальне запитання "*How would you characterize the relationship?*", щоб її співрозмовник дав їй характеристику на його відносини. Проте, воно може бути використане для дослідження різних аспектів відносин, таких як рівень близькості, співпраці, конфліктів, довіри тощо.

Наступне питання, яке ми можемо почути, це спеціальне питання "*The reality is your building is on the back of human data, that is biased, racist, sexist, emotional, that is wrong. A lot is wrong. How do you safeguard against that?*", де вона висловлює своє занепокоєння і критику щодо спотвореності багатьох

даних, на яких ґрунтується ШІ. Вона ставить вимогу пояснити, як саме відбувається захист від таких негативних впливів. Після цього можна почути, як Сем Альтман запитує себе декілька питань, а саме: "*What if the user wants to use the model in a biased way? How much control do you get a user? Who decides that limits of the value system?*". Він бажає керувати напрямом розмови і привернути увагу до конкретних аспектів теми, які його цікавлять, шляхом формулювання власних запитань.

Інтерв’ю завершується питанням "*What is one question people really wish people like me asked?*". Воно є спеціальним і ставить на меті довести, що інші люди мають певні питання або теми, які їм хотілося б обговорити, але не завжди мають можливість це зробити.

З аналізу інтерв'ю видно, що в англомовних засобах масової інформації широко використовуються різні типи питань, такі як загальні, спеціальні, уточнювальні, альтернативні та риторичні. Ці питальні структури не лише допомагають уточнити інформацію, а й стимулюють спікера поділитися своїми думками, враженнями та оцінками.

2.2. Вживання питальних речень в україномовних засобах масової інформації

Для дослідження вживання питальних речень в українській мові було обрано інтерв'ю Дмитра Комарова з начальником головного управління розвідки Міністерства оборони Кирилом Будановим (СВІТ НАВИВОРІТ, 2023). У цьому інтерв'ю розповідається не лише про військові таємниці Головного управління розвідки, але й про особисте, про важкі рішення, які він повинен був приймати, та те, що найбільше боліло. Крім того, головний розвідник країни розповів про своє рідне місто з дитинства, до якого він мріє повернутися після перемоги.

Інтерв'ю починається саме з такого особистого питання "*Ви приходите молитися, про що ви просите Бога?*" і це питання можна класифікувати як спеціальне. Воно характеризується використанням питального слова "що", інтерв'юєр цим питальним реченням намагався дізнатися, за якими конкретними потребами Кирило Буданов звертається у своїх молитвах. Після цього лунає питання "*І було таке, що ваші молитви чули і вони збувалися?*", яке також є спеціальним і має уточнювальний характер, щоб дізнатися про результативність молитви та її вплив на події та ситуації.

Далі можна почути так зване сугестивне питання "*Мабуть було рішення, яке складно було прийняти?*", оскільки воно певним чином вже має відповідь і спрямовує співрозмовника в певному напрямку.

Наступне питання, яке ми чуємо в інтерв'ю, а саме "*А чи можуть у вас бути такі емоції, як сльози, чи розпач, чи таке відчуття, немов складно прокинутися і встати?*" є альтернативним, оскільки воно пропонує вже декілька варіантів відповіді, передбачаючи, що Кирило Буданов переживав хоч раз ці відчуття. Також лунає додаткове запитання: "*Яка причина була?*", воно потрібне для уточнювання відповіді і подальшого розвитку розмови.

Питання "*Як все почалося?"* можна охарактеризувати як спеціальне, воно є доволі узагальненим, тому після короткої відповіді за ним відразу слідують уточнювальні питання "*Як це мало виглядати? Яка кількість десанту мала піти до Києва?*», які розширюють відповідь і дають ширше розуміння того, що повинно було статися на початку повномасштабного вторгнення.

Близько середини інтерв'ю можна почути риторичне запитання "*Що з цими людьми (росіянами) не так*?", і ще одне риторичне запитання можна почути під час розмови, про розповсюдження великої кількості недостовірної інформації від неперевірених джерел, а саме про можливий повторний напад з боку Білорусі на Україну "*Хто це робить? Це росіяни?*".

Питання "*Чому ці новини з'являються?*" також є риторичним. У цьому випадку Дмитро Комаров намагається підкреслити, що за розповсюдженням недостовірної інформації стоїть саме країна-агресор.

Майже під кінець Дмитро Комаров ставить питання "Що таке перемога?". Це питання є спеціальним і ставлячи його Дмитро очікує від Кирила Буданова конкретної відповіді, яку він після цього дає.

Завершується інтерв'ю питанням "*Все ж таки, Кирило Буданов, не голова ГУРу, а людина, про що мріє?*". Це спеціальне запитання і воно має на меті дізнатися про важливі цілі та мрії, які Кирило Буданов прагне досягти та які цінності він вважає важливими у своєму житті.

Підсумовуючи, в цьому інтерв'ю було виявлено цікавий спектр граматичних та семантичних особливостей. Інтерв'ю Дмитра Комарова з Кирилом Будановим виявилося не лише джерелом цінної інформації про військові питання та особисте життя головного розвідника, але й дозволило провести аналіз вживання різних типів питальних речень у розмові.

Висновки до розділу 2

Аналізуючи особливості вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах у контексті масових засобів масової інформації, можна зробити декілька важливих висновків.

У англомовних засобах масової інформації широко використовують різні типи питальних речень для створення ефективного комунікативного зв'язку. У контексті обраного інтерв’ю спеціальні питання зазвичай використовуються для уточнення деталей, а запитання, які починаються з "what" і "how", стимулюють спікера поділитися своїми враженнями та думками, риторичні питання використовуються для емоційного впливу на аудиторію та привертання їх уваги. Також у англомовних засобах масової інформації часто використовуються альтернативні питання для стимулювання дискусій та підкреслення різних можливих варіантів відповідей.

В україномовних засобів масової інформації використання питальних речень також виявляється різноманітним. Спеціальні питання допомагають отримати конкретну інформацію, риторичні питання використовуються для підкреслення певних аспектів та стимулювання процесу осмислення інформації аудиторією, а сугестивні питання направляють співрозмовника в певному напрямку.

Загалом, вживання питальних речень у сучасних мовах у масових засобах масової інформації є складним і різноманітним процесом, який відображає велику кількість комунікативних стратегій та мет цих питань. Обидва мовні контексти активно використовують питальні речення як засіб створення цікавої та ефективної комунікації з аудиторією з чого можна дійти висновку, що питальні речення мають схожу комунікативну роль як у англійській, так і українській мовах.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У результаті аналізу особливостей вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах можна визначити як спільні, так і відмінні риси, які впливають на їхню структуру та вживання.

Перш за все, обидві мови мають широкий спектр питальних речень, що дозволяє точніше виражати думки, уточнювати інформацію та стимулювати діалог. Як у англійській, так і в українській мові існують загальні питання, спеціальні питання, риторичні питання та інші види, які використовуються в різних ситуаціях для досягнення конкретних, спільних для цих мов, комунікативних цілей. Як у англійській, так і в українській мові питальні речення можуть бути використані для звернення до уваги, стимулювання обговорення, уточнення інформації, вираження здивування чи сумніву, а також для створення риторичного ефекту. Велика кількість спільних рис у вживанні питальних речень у сучасній англійській та українській мовах свідчить про їхню взаємну впливовість.

Відмінності питальних речень полягають у їхній структурі. Оскільки англійська – це аналітична мова, вживання допоміжних дієслів і порядку слів у реченнях англійської мови робить їх більш специфічними у випадку формулювання питань. Українські питальні речення, зі свого боку, частіше мають довільну структуру і можуть включати додаткові слова, які надають контекстуальний або емоційний відтінок. Також, в українській мові питальні речення можуть бути менш формальними і більш емоційно забарвленими, особливо у розмовній мові.

Отже, використання питальних речень є важливим компонентом для ефективного спілкування, оскільки воно дозволяє нам висловлювати думки та розуміти погляди інших людей.

РЕЗЮМЕ

Ця курсова робота розглядає особливості вживання питальних речень у сучасній англійській та українській мовах у засобах масової інформації. Досліджуються відмінності у синтаксисі, семантиці та вживанні питальних речень в обох мовах з урахуванням культурних та лінгвістичних особливостей. Аналізуються типи питальних речень, їх функції та ефективність у спілкуванні з аудиторією. Вивчається різноманітність питальних структур в онлайн-медіа кожної мови. Робота включає порівняльний аналіз вживання питальних речень. Висновки дозволяють зрозуміти роль питальних речень у формуванні контенту та взаємодії з аудиторією в сучасному медіа-ландшафті обох мовних середовищ.

Ключові слова: питальні речення, медіа-дискурс, інтерв'ю, семантика, синтаксис

SUMMARY

This term paper examines the features of the use of interrogative sentences in modern English and Ukrainian in the media. The differences in semantics, synntaxis, and the use of interrogative sentences in both languages are studied, taking into account cultural and linguistic features. The types of interrogative sentences, their functions and effectiveness in communicating with the audience are analysed. The variety of interrogative structures in online media of each language is studied. The work includes a comparative analysis of the use of interrogative sentences. The conclusions allow us to understand the role of interrogative sentences in shaping content and interacting with the audience in the modern media landscape of both language environments.

Key words: interrogative sentences, media discourse, interview, semantics, sintaxis

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Алєксєєва, І. О. (2007). *Theoretical Grammar Course of Modern English*. Нова Книга, 242-245.

Багмут, А. Й. (1991). *Семантика і інтонація в українській мові*. Наук. думка.

Верба, Л. Г., & Верба, Г. В. (2006). *Граматика сучасної англійської мови*. Логос. Retrieved from https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/1447?locale-attribute=en

Вихованець, І. Р. (1993). *Граматика української мови. Синтаксис*. Либідь, 114-144. Retrieved from https://www.ukrajinistika.edu.rs/preuzimanje/

Дудик, П. С. (2005). *Стилістика української мови*. Академія.

Дудик, П. С., & Прокопчук, Л. В. (2010). *Синтаксис української мови*. Академія.

Корунець, І. В. (2003). *Typology of the syntactic systems. Порівняльна типологія англійської та української мов*. Нова Книга.

Мойсієнко, А. К., Бас-Кононенко, О. В., Бондаренко, В. В., Ганченко, О. А., Кравченко, Л. О., Мацько, О. М.,…Сидоренко, О. М. (2010). *Сучасна українська літературна мова*. Знання, 259-262. Retrieved from https://shron1.chtyvo.org.ua/Moisiienko_Anatolii/Suchasna_ukrainska_literaturna_mova_Leksykolohiia_Fonetyka.pdf

Свєтікова, Н. С., & Сітко, А. В. (2020). *Семантика питальних речень в англійській та українській мовах*. Національний авіаційний університет. Retrieved from https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/48197

Терехова, Д. І. (2012). *Вступ до мовознавства*. Полтавський літератор. Retrieved from https://studfile.net/preview/5115987/

Чайка, Л. В. (1998). *Питальні висловлювання у комунікативному аспекті (на матеріалі англійської мови)*. Чайка ЛВ–К.

Шабат-Савка, С. Т. (2019). *Українськомовний питальний дискурс*. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Шульжук, К. Ф. (2004). *Синтаксис української мови*. Академія. Retrieved from https://shron1.chtyvo.org.ua/Shulzhuk_Kalenyk/Syntaksys_ukrainskoi_movy.pdf

Юзва, Л. Л. (2006, листопад). Концепція запитання соціологічного запитальника. *Український соціум*, *5*(16), 64. Retrieved from https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2006/10/60-67__no-5__vol-16__2006__UKR.pdf

Brinton, L. J. (2000). *The structure of modern English: A linguistic introduction*. John Benjamins Publishing, 203-207. Retrieved from http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/88321/5/The%20Structure%20of%20Modern%20English%20%281%29.pdf

Nelson, G., & Greenbaum, S. (2002). *An Introduction to English Grammar*. Longman, 121-123. Retrieved from https://theswissbay.ch/pdf/Books/Linguistics/Mega%20linguistics%20pack/Indo-European/Germanic/English%20Grammar%2C%20An%20Introduction%20to%20%28Greenbaum%20%26%20Nelson%29.pdf

Sitko, A. V., & Struk, I. V. (2018). The principles of English and Ukrainian interrogative sentences classification. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*, *10*(), 139-141. Retrieved from https://www.europub.co.uk/articles/-A-521795

Vysotska, V., Holoshchuk, S., & Holoshchuk, R. (2021). A Comparative Analysis for English and Ukrainian Texts Processing Based on Semantics and Syntax Approach. In *COLINS* (pp. 311-356). Retrieved from https://ceur-ws.org/Vol-2870/paper26.pdf

Webster, N. (1807). *A philosophical and practical grammar of the English language*. Oliver Steele & Company. Retrieved from https://theswissbay.ch/pdf/Books/Linguistics/Mega%20linguistics%20pack/Indo-European/Germanic/English%20Language%2C%20A%20Philosophical%20and%20Practical%20Grammar%20of%20the%20%28Webster%29%20%281807%29.pdf

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

СВІТ НАВИВОРІТ. (2023, 19 травня) *Рік. За кадром. Розвідник. Спецпроєкт Дмитра Комарова*. *Частина 4*. [Відео]. Youtube. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=yaOE1SDvJ6A

Bloomberg Television. (2023, 20 листопада). *OpenAI CEO Sam Altman on the Future of AI*. [Відео]. Youtube. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=bpQ2TkK0NSw